

У Києві вшанували пам'ять Павла Загребельного

18.09.2024

17 вересня в Національному музеї літератури України відбулося вшанування пам'яті класика сучасної української літератури Павла Загребельного, приурочене до 100-річного ювілею письменника.

На урочистий захід завітали відомі українські письменники, шанувальники красного українського слова, зокрема Павло Мовчан, Михайло Сидоржевський, Олександр Балабко, Микола Васьків, Іван Гайворон, Микола Гриценко, Галина Дацюк, Петро Засенко, Теодозія Зарівна, Владлен Ковтун, Роман Кухарук, Віктор Кучерук, В'ячеслав Медвідь, Олексій Микитенко, Лариса Недін, Ігор Павлюк, Леонід Петровський, Борис Пономаренко, Валентина Розуменко, Ольга Романюк, Віра Саламаха, Раїса Сеннікова, Тетяна Фольварочна, Дмитро Чистяк, Олександр Шугай, В'ячеслав Гук та інші.

Розпочинаючи зустріч, заступниця директора Музею літератури Раїса Сеннікова, зазначила, що це велике свято для всіх українців: ювілей надзвичайного майстра слова, і цей вечір є символічним, бо відбувається в жахливих умовах війни, але він підкреслює незборимість української нації. Також пані Раїса повідомила, що у Музеї відкрито виставку славетного ювіляра, де можна побачити багато цікавих матеріалів, пов'язаних із життям Павла Загребельного, зокрема представлені його рукописи, книжки і світлини.

Модераторами зустрічі були очільник НСПУ Михайло Сидоржевський і голова Творчого об'єднання прозаїків столичної письменницької організації Олександр Балабко.

Голова НСПУ Михайло Сидоржевський згадав основні творчі й життєві віхи письменника й підкреслив, що це надзвичайно сильна особистість у нашій літературі, постать, яка попри всі негаразди і життєві вершини залишилася непідкореною, хоча Павло Загребельний і був у тій радянській системі, але

творив у ній як потужний митець, цим значно збагативши сучасну українську літературу своїми талановитими творами. Він став одним із тих, хто вивів сучасну українську прозу на міжнародний рівень, поєднавши у своєму письмі історію і теперішні події, наповнивши свої твори маловідомими історичними деталями і філософським змістом. Також Михайло Сидоржевський зазначив, що Павло Загребельний завжди різний у своїй прозі, неповторний, а ще він підтримував молоді таланти, був своєрідним і неоднозначним, він мав самобутній талант видатного митця, який гідно витримав усе в той надскладний час.

Відомий письменник, лауреат Шевченківської премії В'ячеслав Медвідь додав, що Павло Загребельний був безжальний в оцінках своїх сучасників, але завжди справедливий до тих, хто мав талант і творив гідну літературу.

Знаний поет Петро Засенко зазначив, що такі заходи увічнюють нас як націю, бо Павло Загребельний – це письменник світового масштабу, який своїми творами увічнює український народ, що в історичному контексті пройшов великі й важкі випробування. Також Петро Засенко нагадав, що Павло Загребельний допоміг заснувати журнал «Київ», який згодом відкрив Україні нових талановитих письменників.

Відома письменниця Теодозія Зарівна додала, що Павла Загребельного не зламали ні слава, ні неслава, а це ознака видатної творчої особистості. Також пані Теодозія представила відеоуривок свого інтерв'ю з Павлом Загребельним, який зберігала 27 років, і зазначила, що він мав сучасні думки, його знали всі, його книжки виходили мільйонними накладками, його твори є в книгарнях, його читає сучасний читач, і саме це незбориме існування в часі

– це теж показник таланту письменника, його тривкості і його потрібності, бо цікавість у читачів до нього не згасає.

Відомий письменник, громадський діяч і голова ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Павло Мовчан зазначив, що Павло Загребельний – це людина трагічної долі і визначальна постать в нашій літературі, бо він розгорнув історію нашої нації в новому розумінні й представленні і попри радянський тоталітарний режим зміг вистояти й перемогти як видатний митець. Також Павло Мовчан підкреслив, що Павло Загребельний багато зробив для молодих талановитих письменників, щоби про них якомога більше почули, він опікувався друком їхніх книжок і давав цінні поради як митець слова, вважав генієм письменника Євгена Пашковського; він дбав про те покоління, яке формував, а тому потребує загальнонаціонального формату обговорення. А ще Павло Мовчан зауважив, що найкращий літературний доробок Павла

Загребельного бажано б видавати за відповідними державними програмами, бо його книжки потрібні сучасному читачеві, оскільки утверджують українську націю.

Відомий поет і прозаїк Ігор Павлюк прочитав свій розлогий есей про Павла Загребельного, де розмірковує, як ставився письменник до поетів і прозаїків: одних він хвалив, інших заперечував, бо визнавав тільки талант.

Письменниця і заслужена артистка України Лариса Недін зауважила, що судити треба людину по тому, що по ній залишається. Павло Загребельний дуже уважно відстежував молоде покоління, допомагав молодим митцям бути почутими. Пані Лариса прочитала уривок із роману Павла Загребельного «Роксолана».

Своїми теплими спогадами про письменника поділився й Олександр Балабко, письменник і голова Творчого об'єднання прозаїків. Також він подарував Музею літератури рідкісні знімки з Павлом Загребельним, які колись давно зробив фотограф Олег Дикань.

Відомий перекладач і письменник Дмитро Чистяк передав вітання з нагоди ювілею від Комітету із Шевченківської премії і підкреслив, що коли Павло Загребельний очолював цей Комітет, то здобули Шевченківську премію найпотужніші українські письменники, які стали вже класиками. Також пан Дмитро зауважив, що Павло Загребельний активно видавався за кордоном, є багато його перекладів іноземними мовами. Також Дмитро Чистяк висловив думку, що треба укласти антологічні видання українських шевченківських лауреатів і перекласти їх іноземними мовами, адже це історія нашої нації, наше спільне надбання, а ще треба всі спогади про Павла Загребельного зібрати й опублікувати, зокрема і в журналі «Київ». «Дуже втішно, що

завдяки старанням Київської письменницької організації лауреатів Шевченківської премії увічнюють у топоніміці Києва. Є тепер у Києві і вулиця Павла Загребельного», – повідомив Дмитро Чистяк.

Також усі присутні на вечорі могли почути теплі спогади про Павла Загребельного від його колег по перу. Зокрема письменник Олександр Шугай розповів, як колись сам допоміг відомому письменнику Валерію Шевчуку упорядкувати і видати давню українську поезію в антології «Аполлонова лютня», 1980 рік. Ця антологія проклала шлях іншим подібним антологіям і була високо оцінена Павлом Загребельним; письменник Олексій Микитенко розповів про доленосну зустріч Павла Загребельного і дитячого письменника Бориса Комара (1928-2018) на відкритті Дніпровської ГЕС, коли зібрали всіх, хто пише, щоб ті на честь цього відкриття створили цікавий матеріал для газети і журналу «Дніпро», і Павло Загребельний упорався з цим завданням, за що його потім запросили працювати у Київ; письменник і громадський діяч Владлен Ковтун підкреслив, що ми маємо працювати над трансформацією національної свідомості, працювати з високою матерією слова, взірцем якого є Павло Загребельний; директорка Публічної бібліотеки імені Лесі Українки для дорослих міста Києва Ольга Романюк додала, що Павла Загребельного активно читають, є величезний масив його літератури, у бібліотеках його творчість вельми добре представлена, ним цікавляться, бо в основі його творів не лише історія в людині, а й людина в історії.

У Києві відбулася знаменна подія: митці й читачі вшанували пам'ять видатного Павла Загребельного, непересічна постать якого лишиться у віках, бо він писав чесно й по-справжньому і подарував світові літературу високого штибу – це світова проза, де назавжди увічнена складна і драматична історія української нації.

Національна спілка письменників України висловлює щире подяку керівництву Національного музею літератури України за плідну співпрацю!

Пресслужба НСПУ

Фото: Пресслужба НСПУ